

Infographic over het Operationeel Watermanagement op het Grevelingenmeer

Inleiding

Deze infographic omvat een kaart van het Grevelingenmeer en enkele omliggende wateren. Daarin zijn feiten over het operationeel watermanagement opgenomen op de betreffende locatie. Dit zijn schutsluizen, inlaten, spuisluizen, gemalen, keersluizen, stormvloedkeringen en vismigratievoorzieningen. Ook zijn de meetlocaties en de streefpeilen weergegeven. Daarnaast is een uitgebreide toelichting gegeven over het operationeel waterbeheer op het Grevelingenmeer.

Ontstaan

Het Grevelingenmeer is een afgesloten voormalige zeearm. Het is ontstaan door aanleg van de Deltawerken: Grevelingendam (1965) en de Brouwersdam (1971). Het is een zout watersysteem met een gedempt kunstmatig getij van maximaal 10 cm. Het watersysteem bestaat uit diepe geulen en eilanden omringd door oude zeedijken. De belangrijkste functies zijn: recreatie, visserij, natuur en landbouw.

Fysieke kenmerken

Het watersysteem heeft een oppervlakte van 14.000 ha, waarvan 10.800 ha water. Areaal oevers en eilanden bedraagt 3.120 ha. De gemiddelde waterdiepte is 5,4 m en de maximale diepte is 48 m.

Peil

Het meerpeil wordt, conform peilbesluit Grevelingen (2013), tussen NAP -0,10 en -0,30 m gehouden. Binnen deze grenzen wordt, ten gunste van broedvogels en het tegengaan van verzuivering en ontzilting, een peiltrap gevolgd. Verder richt de dagelijkse operationele peilsturing zich op maximale wateruitwisseling binnen de vastgestelde peilgrenzen.

Hydro Meteo Centrum

De verwachting voor het peilverloop van het Grevelingenmeer vindt plaats middels een volledig geautomatiseerde verwachting die om het half uur wordt uitgevoerd. Met de uitkomst van deze verwachting wordt de Brouwerssluis aangestuurd.

Het Hydro Meteo Centrum (HMC) bewaakt 24x7 dit proces en stuurt eventueel bij. Het HMC is functioneel onderdeel van het Watermanagement Centrum Nederland (WMCN).

Brouwerssluis

In 1978 is de Brouwerssluis in gebruik genomen om het Grevelingenmeer zout te houden en de waterkwaliteit in stand te houden. De Brouwerssluis vormt de verbinding tussen de Voordelta en het Grevelingenmeer, is gebouwd in de Brouwersdam en bestaat uit twee kokers van 4,5 x 6 m. Er is ook een separate viskoker gerealiseerd t.b.v. vismigratie met een diameter van 2 m.

Flakkeese spuisluis

In 1984 is de Flakkeese spuisluis (oftewel: hevel) in gebruik genomen om het gebied, waar nu het Krammersluizencomplex is gelegen, zout te houden. De Flakkeese spuisluis vormt de verbinding tussen de Oosterschelde en het Grevelingenmeer, is gebouwd in de Grevelingendam en bestaat uit 6 kokers van 3,2 bij 3,2 m. Na voltooiing van de Philipsdam is de Flakkeese spuisluis stilgezet. Binnen enkele jaren zal de Flakkeese spuisluis weer in gebruik worden genomen. De Flakkeese spuisluis zal vanaf de ingebruikname tweezijdig water uitwisselen tussen de Oosterschelde en het Grevelingenmeer om een positieve bijdrage te leveren aan de waterkwaliteit. Het weer in gebruik nemen van de Flakkeese spuisluis is een officiële maatregel voor de Kaderrichtlijn Water.

Grevelingensluis

Het Grevelingenmeer bevat een schutsluis voor de recreatievaart. In het hoogseizoen vinden er meer dan 1.000 schuttingen per maand plaats. De Grevelingensluis is de enige toegang voor de recreatievaart van/naar het Grevelingenmeer. De Grevelingensluis heeft geen spuicapaciteit.

Nieuw doorlaatmiddel na 2026

Om de waterkwaliteit (jaarlijks terugkerende zuurstofloosheid) in het Grevelingenmeer structureel te verbeteren wordt toegewerkt naar de realisatie van een groot doorlaatmiddel in de Brouwersdam. Dit doorlaatmiddel zal na verwachting in 2026-2030 in bedrijf gaan en een groter uitwisselvolume hebben dan de bestaande doorlaatmiddelen Brouwerssluis en Flakkeese spuisluis.

Instrument voor het waterpeilbeheer

Het Instrument voor het Waterpeilbeheer (IWP) is het instrument in ontwikkeling dat alle benodigde informatie voor het watermanagement, van weersverwachting tot waterstandsmetingen beoogt te geven. IWP zal in de toekomst een bedienadvies genereren voor het peilbeheer. Op dit moment gebruikt het HMC nog een andere waterbalansmodule.

Tot slot nog enkele specifieke wetenswaardigheden over het operationeel watermanagement op het Grevelingenmeer:

Operationele aansturing peil

De operationele aansturing van het peil wordt bereikt door het gebruik van de doorlaatmiddelen Flakkeese spuisluis en Brouwerssluis en is gericht op zoveel mogelijk uitwisseling ten gunste van de waterkwaliteit. Andere invloeden zoals de aanvoer van polderwater, schutverlies Grevelingensluis, kwel/wegzijging, hemelwater/ verdamping en afstroming van de oevers hebben een beperkte invloed op het peil en worden gecompenseerd door uitwisseling via de doorlaatmiddelen.

In de dagelijkse aansturing van het peil spelen verschillende omgevingsfactoren een rol, zoals: op- en afwaaiing op de Noordzee en Oosterschelde, want die

bepalen het debiet door de Brouwerssluis en Flakkeese spuisluis en daarmee het peilverloop op het Grevelingenmeer, de strijklengte, want hierdoor ontstaan i.c.m. met op- of afwaaiing grotere peilverschillen, neerslag, activiteiten zoals Concert at Sea en calamiteiten.

© Rijkswaterstaat, WMCN. September 2020. Aan deze infographic kunnen geen rechten worden ontleend. Nadere informatie:
www.rijkswaterstaat.nl/water/waterbeheer/watermanagementcentrum-nederland

wvl0820zb47c